

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713010459
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713010459.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Mariána Sninského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. apríla 2015, v trestnej veci obč. T. U. stíhaného pre trestný čin vydierania podľa § 189 ods.1,2 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora a poškodeného O. C. proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/125/2013 zo dňa 18.3.2014 takto

rozhodol:

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. z a m i e t a odvolanie poškodeného O. C..

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/125/2013 zo dňa 18.3.2014 bol obžalovaný T. U. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresného prokurátora Poprad, č. 2Pv 393 /13 zo dňa 23.8.2013, pre skutok, že

dňa 6.5.2013 v čase okolo 11.30 hod. po tom, čo poškodený O. C., nar. XX.X.XXXX v E., trvale bytom H., W. XXXX/XX, prechádzal na nezistenom motorovom vozidle po miestnej komunikácii okolo baru J., na ulici M. číslo XXX/XX v H., na neho obžalovaný T. U., ktorý stál pri uvedenom bare, gestikuloval, aby na vozidle zastavil, resp. sa k nemu vrátil, v dôsledku čoho sa poškodený na motorovom vozidle otočil v blízkosti Nemocnice H., a.s. H. a vracal sa smerom k baru J., kde na ulici D. B. vozidlo zastavil na krajnici v blízkosti chodníka, po ktorom v smere k Nemocnici H., a.s. H. kráčal obžalovaný T. U., spustil predné okno na strane spolujazdca, kde mu obžalovaný T. U. vyčítal, že pani J. bola niekedy v roku 2006 a v januári 2013 podmienene odsúdená za ekonomickú trestnú činnosť s tým, že v súčasnej dobe je voči nej na Obvodnom oddelení PZ v Poprade vedené trestné stíhanie za ekonomickú trestnú činnosť a zároveň je podmienene odsúdená a pokiaľ nebude vypovedať pri trestných konaniach tak, aby jej bol nápomocný, urobí to s ním tak, že zmizne a už ho nenájde ani polícia, na čo poškodený O. C. na vozidle odišiel nezisteným smerom, kde na najbližšej križovatke zastavil s tým, že k vozidlu po jeho pravej strane podišiel obžalovaný T. U. a poškodenému povedal, aby sa zamyslel nad tým, čo mu povedal, pričom O. C. je svedkom - poškodeným v trestnom konaní vedenom na Obvodnom oddelení PZ v Poprade pod ČVS: ORO-897/PP-PP-2012 vo veci prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, z ktorého je podozrivá I. J., nar. XX.X.XXXX v P., trvale bytom P.-W., D. XXX/X, čím takto obžalovaný svojim konaním nespôsobil poškodenému O. C. žiadne zranenie a ani majetkovú ujmu,

čím mal spáchať zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie okresný prokurátor a poškodený O. C.. V písomných dôvodoch odvolania okresný prokurátor uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím

okresného súdu. Z trestnej činnosti je obžalovaný usvedčovaný výpoveďou poškodeného O. C., ktorý v prípravnom konaní jasne, zrozumiteľne a s logickou následnosťou popísal okolnosti spáchania skutku.

Poškodený popísal štyri stretnutia s obžalovaným kritického dňa, pričom obžalovaný mu uviedol, že ak skutočne neprestane, tak ho ani polícia nenájde. Znalčka u poškodeného v znaleckom posudku konštatovala, že je málo pravdepodobná tendencia k vedomému klamstvu, t.j. totálnemu si vymysleniu celého priebehu udalostí. Nevylúčila však tendenciu skresľovať udalosti v jeho prospech. Motiváciu k výpovedi znalčka popisuje ako neurotickú, nakoľko poškodený prežíva a čiastočne verbalizuje hnev voči osobe obvinenej, najmä však k svojej priateľke I. J.. Výpovede sú aj výsledkom jeho preexponovaného fantazijného života v správaní, preto si nemusí byť vedomý čiastočnej zmeny výpovede, neprpisuje jej význam, ktorý tomu prináleží. Následne rozoberá výpovede poškodeného na hlavnom pojednávaní, ako aj odstraňovanie rozporov v nich. Skutková veta obžaloby zahŕňa dve stretnutia obžalovaného a poškodeného, počas ktorých sa mal obžalovaný poškodenému vyhrážať. Poškodený pri všetkých výpovediach opakovane vypovedal o rovnakom obsahu vyhrážok zo strany obžalovaného. Súd mal poškodeného aj opakovane sa dotazovať na dôvody rozporov vo výpovediach, ak mal za to, že rozpory sú pre rozhodnutie vo veci podstatné. Výpoveď poškodeného nemôže byť potvrdená ďalším priamym dôkazom, nakoľko k opakovanej komunikácii dochádzalo iba medzi obžalovaným a poškodeným bez účasti tretej osoby. Obžalovaný mal vzhľadom na jeho aktuálny partnerský vzťah s I. J. motív na vyhrážanie sa poškodenému ohľadom jeho výpovedi na polícii vo vzťahu k I. J.. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu pojednal a rozhodol.

Poškodený O. C. namieta, že v konaní pred súdom mu boli upreté jeho práva priznanému jednotlivými ustanoveniami Tr. poriadku (§ 46). V konaní pred súdom mu nebolo umožnené predložiť listiny, ktoré by potvrdili jeho tvrdenia, že obžalovaný klame. Nebolo mu umožnené predniesť záverečnú reč vo forme, ktorú považoval za vhodnú. Súd sa nezaoberal ani osobou I. J., ktorá je v mileneckom vzťahu s obžalovaným a jej výpovede môžu byť účelové, nepravdivé a ovplyvnené zo strany obžalovaného. Považuje rozhodnutie súdu za nesprávne a navrhuje odvolaciemu súdu uznať obžalovaného za vinného, resp. zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť na nové konanie.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné a odvolanie poškodeného je podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Z uvedeného teda vyplýva, že poškodený má právo podať odvolanie voči rozsudku len v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 307 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda iba čo do výroku o náhrade škody. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku smeruje však svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprislúcha.

V zmysle § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

V dôsledku tohto v danom prípade bolo potrebné, aby krajský súd zamietol odvolanie poškodeného, ako osoby neoprávnenej v súlade s ust. § 316 ods. 1 Tr. poriadku a z uvedeného dôvodu sa preto nezaoberal dôvodmi odvolania v rozsahu uvedenom v § 317 ods. 1 Tr. poriadku.

Odvolací súd následne preskúmal na základe odvolania prokurátora napadnuté výroky, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a pritom poukazuje na vykonané dokazovanie týkajúce sa skutku, ktorý bol posúdený ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. b/ Tr. zákona. Vo vzťahu k tomuto skutku boli vykonané dôkazy v celom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti, tak ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch dokazovania. Okresný súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Krajský súd považuje tieto skutkové zistenia za správne, s nimi sa stotožnil a keďže okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol jednotlivé dôkazy, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, odvolací súd na toto rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu odkazuje.

V rámci dokazovania v prejednávanej trestnej veci sa vytvorili dve skupiny dôkazov. Na jednej strane išlo o dôkazy, ktoré potvrdzovali výpoveď obžalovaného, na strane druhej boli dôkazy, ktoré ho usvedčovali zo spáchania trestnej činnosti.

Medzi usvedčujúce dôkazy patrila výpoveď poškodeného, ktorému mal obžalovaný kritického dňa pri ich vzájomnom stretnutí povedať, že ak nebude nápomocný pri trestných stíhaniach pani J., tak s ním urobí tak, že zmizne a už ho nenájde ani polícia.

Druhú skupinu dôkazov tvoria výsluchy obžalovaného, ktorý poprel obsah rozhovoru medzi ním a pošk. O. C.. Priznal, že uvedeného dňa sa niekoľkokrát stretol s poškodeným a to najmä z dôvodu, že tento šiel na adresu bydliska jeho otca, pričom ho upozornil, že si to nepraje. O uvedenom svedčí aj úradný záznam spísaný kritického dňa na OO PZ v Poprade, kde bol obžalovaný za npor. Mgr. M. Z., nakoľko poškodený O. C. obťažoval jeho otca na adrese trvalého pobytu. Zo znaleckého posudku z odboru psychológia spracovaného na poškodeného vyplýva, že u poškodeného v pamäťovom teste učenia boli prítomné špecifické chyby - konfabulácie a opakovania, ktoré svedčia pre zníženú spoľahlivosť a neistotu pamäťových funkcií. Tendencie ku skresľovaniu skutočností vo svoj prospech znalkyňa nevyhládila, nakoľko s obvineným a s jeho priateľkou má poškodený značne napäté vzťahy. Mohlo by ísť o tzv. „nevyrovnané účty“. Motivácia k výpovedi by mohla byť teda neurotická, nakoľko poškodený zjavne prežíva a čiastočne verbalizuje hnev voči osobe obvineného - nazýva ho „zasranom“. V osobnosti poškodeného sú prítomné teatrálné prejavy a sklony k dissociálnemu až antisociálnemu správaniu, je teda možné, že poškodený prežitú udalosť neopisoval presne, detailne, tak ako sa stali, ale mohol ich interpretovať subjektívne, zo svojho pohľadu. Tendencia ku vedomému klamstvu, t.j. k totálnemu vymysleniu si celého príbehu, je málo pravdepodobná. U poškodeného bol v projektívnom teste osobnosti potvrdený sklon ku konfliktom.

Okrem týchto výsluchov poškodeného, obžalovaného, svedkov a znalca prvostupňový súd nemal k dispozícii žiadne iné dôkazy, ktoré by mohli vyvrátiť alebo potvrdiť hodnovernosť usvedčujúcej výpovede poškodeného. Ak okresný súd akceptoval výpovede svedkov, znalca, nemožno mu nič vytknúť, pretože nemal k dispozícii iné dôkazy, ktoré by spochybňovali ich hodnovernosť.

Prvostupňový súd sa zaoberal aj otázkou možného ďalšieho dokazovania, ktoré by prispelo k ďalšiemu objasneniu veci, avšak dospel k záveru, že nie je možné ďalším dokazovaním odstrániť rozpory vo vyššie uvedených výpovediach, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd.

S poukázaním na takúto dôkaznú situáciu a jej hodnotenie odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že výsledky dokazovania jednoznačne nepreukázali konanie obžalovaného T. U. tak, ako mu to kládla obžaloba za vinu. Odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku za zákonné a správne. Povinnosťou obžalovaného nie je dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe, sa stal a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného, a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Krajský súd je preto toho názoru, že je na mieste aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech). Táto prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom k objektívnemu, stavu veci a zákonu zodpovedajúcemu spravodlivému rozhodnutiu.

K jednotlivým odvolacím námietkam prokurátora krajský súd poukazuje na vyššie rozvedené právne úvahy, ktorými sa riadil pri preskúmaní jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku. Je zrejmé, že medzi obžalovaným a poškodeným došlo kritického dňa k viacerým stretnutiam, čo ani jedna z

procesných strán nepopiera, avšak sporný ostal obsah ich vzájomného rozhovoru. Poškodený podal trestné oznámenie až na druhý deň, a v jeho závere uviedol, že zo slov obžalovaného nemá dobrý pocit, ale vyslovenú obavu o svoj život alebo o svoju rodinu nemá. Priame nebezpečenstvo mu nehrozí. Taktiež doplnenie dokazovania oboznámením viacerých trestných oznámení podávaných poškodeným na obžalovaného, ako aj svedkyňu J., ktoré boli z prevažnej väčšiny odmietnuté, svedčia o nepriateľskom postoji poškodeného smerom k obžalovanému, čo taktiež prispieva k nehodovernosti tohto svedka.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd riadny opravný prostriedok okresného prokurátora vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku a odvolanie poškodeného bolo podané neoprávnenou osobou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.